

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Redaktsiooni jõustumise kp:
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:
Avaldamismärge:

Riigikogu
seadus
algtekst-terviktekst
01.01.2012
Mitte jõustunud redaktsioon
RT I, 21.03.2011, 3

Välja kuulutanud
Vabariigi President
09.03.2011 otsus nr 855

Karistusregistri seadus

Vastu võetud 17.02.2011

1. peatükk Üldsätted

§ 1. Karistusregister

Karistusregister (edaspidi *register*) on riigi infosüsteemi kuuluv andmekogu, kuhu kantakse andmed karistatud isiku ja tema karistuse kohta.

§ 2. Karistusregistri pidamine

(1) Registrit peetakse elektroonilise andmekoguna e-toimiku menetlemise infosüsteemis (edaspidi *e-toimiku süsteem*).

(2) Registri juures peetakse registri arhiivi (edaspidi *arhiiv*).

(3) Registrikardi vormi, andmete registrile esitamise vormid ja registreeritud väljastamise korra [kehtestab justiitsminister määrusega](#).

(4) Registri põhimääruse [kehtestab Vabariigi Valitsus määrusega](#).

(5) Käesolevas seaduses ettenähtud haldusmenetlusele kohaldatakse haldusmenetluse seaduse sätteid, arvestades käesoleva seaduse erisusi.

§ 3. Registri pidamise eesmärk

Registri pidamise eesmärk on:

- 1) usaldusväärse teabe andmine isiku karistusandmete kohta;
- 2) isiku teavitamine tema kohta registrisse kantud andmetest;
- 3) isiku karistusandmete vahetamine välisriigiga.

§ 4. Registri vastutav ja volitatud töötaja

Registri vastutav töötaja on Justiitsministeerium ning registri volitatud töötaja Registrate ja Infosüsteemide Keskus (edaspidi *keskus*).

§ 5. Registri andmete õiguslik tähendus

(1) Registrisse kantud isiku karistusandmetel on õiguslik tähendus isiku karistatuse ja kuriteo või väärteo korduvuse arvestamisel kuni andmete kustutamiseni.

(2) Registrist kustutatud ja arhiivi kantud andmetel on õiguslik tähendus:

- 1) käesoleva seaduse § 20 lõike 1 punktis 4 nimetatud seadustes sätestatud menetluste läbiviimisel ja § 20 lõike 1 punktis 5 nimetatud asjaolude kontrollimisel isiku karistatuse ja kuriteo korduvuse arvestamisel;
- 2) käesoleva seaduse § 20 lõike 1 punktis 9 nimetatud juhul isiku alaealisega seotud tööle või teenistusse võtmise otsustamisel seaduses sätestatud juhtudel;

- 3) käesoleva seaduse § 20 lõike 1 punktis 10 nimetatud juhul isiku politseiteenistusse võtmise otsustamisel ning isiku Politsei- ja Piirivalveameti peadirektori, peadirektori asetäitja, büroo juhi ja talituse juhi ametikohale teenistusse võtmise otsustamisel, kui see ametikoht ei ole politseiametniku ametikoht;
- 4) käesoleva seaduse § 20 lõike 1 punktis 10 nimetatud juhul isiku prokuröriteenistusse võtmise otsustamisel ning prokuröriteenistuses oleva isiku seaduse nõuetele vastavuse kontrollimisel;
- 5) käesoleva seaduse § 20 lõike 1 punktis 10 nimetatud juhul isiku võtmisel vanglateenistusse või vanglasse tööle, samuti vanglaametniku erialale õppima asuva isiku ning vanglateenistuses oleva, vanglas töötava või vanglaametniku erialal õppiva isiku seaduse nõuetele vastavuse kontrollimisel;
- 6) käesoleva seaduse § 20 lõike 1 punktis 11 nimetatud seadustes sätestatud menetluste läbiviimisel.

§ 6. Registri sisu

Registrisse kantakse isiku karistusandmed järgmiste kohtulahendite ja ametnike otsuste alusel:

- 1) jõustunud süüdimõistev kohtuotsus kriminaalasjas;
- 2) kohtuvälise menetleja ja kohtu jõustunud otsus karistuse määramise või mõistmise kohta vääртеoasjas, välja arvatud kohtuvälise menetleja otsus hoiatamismenetluses;
- 3) kohtumäärus isikule psühhiaatrilise sundravi kohaldamise kohta;
- 4) kohtumäärus nooremale kui kaheksateistaastasele isikule mõjutusvahendi kohaldamise kohta;
- 5) kohtu või kohtuvälise menetleja otsus või määrus, mis põhineb käesoleva paragrahvi punktides 1–4 nimetatud otsusel või määruisel ning sisaldab käesoleva seaduse §-s 12 sätestatud andmeid;
- 6) Vabariigi Presidendi otsus süüdimõistetu armuandmispalve läbivaatamise kohta;
- 7) jõustunud süüdimõistev välisriigi kohtuotsus kriminaalasjas Eesti kodaniku või Eestis elamisluba või elamisõigust omava välismaalase suhtes, kelle karistusandmed on välisriiki edastanud või kelle süüdimõistvat kohtuotsust on Eesti kohus tunnustanud.

§ 7. Registri andmete avalikkus

- (1) Registrisse kantud andmed on avalikud, välja arvatud seaduses sätestatud juhtudel.
- (2) Registri andmeid töödeldakse üksnes seaduses sätestatud tingimustel ja korras.

§ 8. Registri keel

- (1) Registrit peetakse eesti keeles.
- (2) Dokumendid, mis ei ole eesti keeles, esitatakse registri volitatud töötlejale koos eestikeelse tõlkega.
- (3) Euroopa Liidu õigusaktides sätestatud juhtudel võidakse registrile esitada andmeid ka muus keeles.

2. peatükk **Karistusregistri pidamine**

§ 9. Registri ülesehitus

- (1) Register koosneb elektroonilistest registrikaartidest ja registripäevikust.
- (2) Registrikaardid on registrisse kantud tähestikjärjestuses füüsilise isiku perekonnanime ja juriidilise isiku ärinime esitāhe järgi või elektroonilise registri unikaalse koodi alusel.

§ 10. Registripäevik

- (1) Registripäevik sisaldab andmeid registrisse tehtud kannete ja päringute kohta.
- (2) Registripäevikus registreeritakse järgmised andmed:
 - 1) kande või päringu esitanud asutuse kood;
 - 2) kande või päringu esitanud asutuse nimi;
 - 3) kande või päringu järjenumber;
 - 4) kande või päringu tegija nimi ja isikukood, isikukoodi puudumisel sünniaeg;
 - 5) kande või päringu tegemise kuupäev;
 - 6) kande või päringu kohta käivad selgitused või märkused;
 - 7) kui kanne või päring on annulleeritud, siis vastav märg;e;
 - 8) kande või päringu kontrollimise kuupäev;
 - 9) kannet või päringut kontrollinud registri volitatud töötleja esindaja nimi.

§ 11. Registrikaart

- (1) Registrikaart on ühe isiku karistusandmetest moodustatud andmekogum.
- (2) Registrikaardile kantakse registrikaardi number, isikuandmed ja isiku karistusandmed.

§ 12. Registrikardile kantavad andmed

(1) Füüsilise isiku isikuandmed on:

- 1) ees- ja perekonnanimi;
- 2) isikukood või sünniaeg;
- 3) sugu;
- 4) kodakondsus;
- 5) elukoha aadress.

(2) Kui isikuandmed on muutunud, märgitakse registrikardile uued isikuandmed ning muutmisakti number, koostamise koht ja kuupäev.

(3) Välismaalase ja isiku puhul, kellel ei ole isikukoodi, kantakse selle asemel registrikardile:

- 1) sünniaeg ja -koht;
- 2) isikut tõendava dokumendi nimetus ja number.

(4) Füüsilise isiku karistusandmed on:

- 1) kriminaal- või väärteoasjas otsuse või määruse teinud kohtu nimetus, väärteoasjas otsuse teinud kohtuvälise menetleja nimetus, otsuse või määruse tegemise kuupäev ja kriminaal- või väärteoasja number;
- 2) karistusseadustiku või muu seaduse paragrahv, lõige ja punkt, mille alusel on kriminaal- või väärteoasjas otsus või määrus tehtud;
- 3) isikule kuriteo või väärteo eest mõistetud või määratud karistuse liik ja määr;
- 4) otsuse või määruse jõustumise kuupäev;
- 5) enne kohtuotsuse tegemist eelvangistuses viibitud aeg;
- 6) andmed karistuste asendamise, liitmise või karistuse täitmisest loobumise kohta;
- 7) rahalise karistuse või rahatrahvi täitmise kuupäev;
- 8) üldkasuliku töö sooritamise kuupäev;
- 9) vangistuse või aresti täitmise lõppemise kuupäev;
- 10) katseaja lõppemise kuupäev;
- 11) tingimisi enne tähtaega karistusest vabastamise kuupäev;
- 12) isikule psühhiaatrilise sundravi kohaldamise alustamise ja lõpetamise kuupäev;
- 13) isikule sõltuvusravi kohaldamise alustamise ja lõpetamise kuupäev;
- 14) nooremale kui kaheksateistaastasele isikule mõjutusvahendi kohaldamise alustamise ja lõpetamise kuupäev;
- 15) Vabariigi Presidendi armuandmisotsuse jõustumise kuupäev.

(5) Juriidilise isiku andmed on:

- 1) nimi;
- 2) asukoha aadress;
- 3) registrikood, välismaistel juriidilistel isikutel selle puudumise korral registreerimisnumbriga võrdsustatud numbri- või tähe kombinatsioon.

(6) Juriidilise isiku karistusandmed on:

- 1) kriminaal- või väärteoasjas otsuse või määruse teinud kohtu nimetus, väärteoasjas otsuse teinud kohtuvälise menetleja nimetus, otsuse või määruse tegemise kuupäev ja kriminaal- või väärteoasja number;
- 2) karistusseadustiku või muu seaduse paragrahv, lõige ja punkt, mille alusel on kriminaal- või väärteoasjas otsus või määrus tehtud;
- 3) isikule kuriteo või väärteo eest mõistetud või määratud karistuse liik ja määr;
- 4) otsuse või määruse jõustumise kuupäev;
- 5) andmed karistuste asendamise, liitmise või karistuse täitmisest loobumise kohta;
- 6) rahalise karistuse või rahatrahvi täitmise kuupäev;
- 7) sundlõpetamise otsuse täitmise kuupäev.

§ 13. Registrile teatamise kohustus

(1) Kohus, otsuse teinud kohtuvälise menetleja või Vabariigi Presidendi Kantslei esitab käesoleva seaduse §-s 12 nimetatud andmed registri volitatud töötlejale viie tööpäeva jooksul käesoleva seaduse §-s 6 nimetatud otsuse või määruse jõustumisest arvates.

(2) Kohtutäitur, arestimaja, vangla, kohus või otsuse teinud või kohtuotsuse täitmist kontrollinud kohtuvälise menetleja esitab käesoleva seaduse §-s 12 nimetatud andmed registri volitatud töötlejale viie tööpäeva jooksul alates sellest, kui isik on karistusena mõistetud rahatrahvi või rahalise karistuse summa täielikult tasunud, üldkasuliku töö sooritanud, aresti kandnud või vanglast vabastatud või isiku suhtes on sõltuvusravi kohaldamine lõpetatud. Sama tähtaja jooksul tuleb registri volitatud töötlejat teavitada ka otsuse täitmise aegumisest vastavalt karistusseadustiku §-le 82.

(3) Registrile esitatud andmete õigsuse eest vastutab andmed esitanud asutus.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 või 2 nimetatud asutus või ametiisik esitab käesoleva seaduse §-s 12 nimetatud andmed registri volitatud töötlejale elektrooniliselt e-toimiku süsteemi kaudu. Vabariigi Presidendi Kantselei võib esitada käesoleva seaduse §-s 12 nimetatud andmed registri volitatud töötlejale elektrooniliselt e-toimiku süsteemi kaudu.

§ 14. Andmete ristkasutus

Registri seadusega antud ülesannete täitmiseks on registri volitatud töötlejal lubatud esitada elektroonilisi päringuid teistele riigi või kohaliku omavalitsuse andmekogudele ja saada sealt andmeid.

3. peatükk

Registri andmete väljastamine

§ 15. Õigus saada registrist andmeid

(1) Igaühel on õigus saada registrist andmeid, kui seadus ei sätesta teisiti.

(2) Registri andmeid väljastatakse päringu alusel, milles on märgitud:

- 1) isik, kelle kohta andmeid soovitakse;
- 2) taotleja nimi ja isikukood, selle puudumise korral sünniaeg;
- 3) kui andmeid taotletakse juriidilise isiku nimel, siis märgitakse lisaks juriidilise isiku nimi ja registrikood, välismaistel juriidilistel isikutel selle puudumise korral registreerimisnumbriga võrdsustatud numbr- või tähekombinatsioon;
- 4) taotleja aadress;
- 5) taotleja allkiri.

(3) Registri andmeid alaealise isiku kohta, registri arhiivi andmeid ja teisest Euroopa Liidu liikmesriigist saadud andmeid väljastatakse käesolevas seaduses sätestatud tingimustel ja korras.

§ 16. Andmete nõudmise keeld

(1) Isikult on keelatud nõuda tema kohta registris või registri arhiivis hoitavaid andmeid.

(2) Isikul on õigus volitada teist isikut tema kohta registrist päringu tegemiseks.

§ 17. Registrateade

(1) Registrateates märgitakse, kellele ja millal on see antud.

(2) Registrateateid väljastatakse paber kandjal või elektrooniliselt.

(3) Registrateated väljastatakse elektrooniliselt e-toimiku süsteemi kaudu. Kui andmeid soovitakse paber kandjal või e-postiga, väljastatakse andmed kahe tööpäeva jooksul päringu saamise päevast arvates.

(4) Paber kandjal väljastatud registrateated kinnitatakse registri pitseri ja registri volitatud töötleja volitatud esindaja allkirjaga.

(5) E-postiga väljastatav registrateade allkirjastatakse registri volitatud töötleja volitatud esindaja poolt digitaalselt.

(6) Andmeid registrisse kantud isikute kohta esitatud päringute ja registrateadete väljastamise kohta säilitatakse registris kaks aastat.

§ 18. Andmete väljastamine

(1) Registri andmeid väljastatakse registrateatena, milleks on:

- 1) registri väljavõtte;
- 2) teatis, et isikut ei ole registrisse kantud.

(2) Registri väljavõttes füüsilise isiku kohta ei märgita käesoleva seaduse § 12 lõike 1 punktides 4 ja 5, lõike 3 punktis 2 ning lõike 4 punktides 5–15 nimetatud andmeid.

(3) Registri väljavõttes füüsilise isiku kohta ei märgita andmeid väärteost eest mõistetud karistuse kohta, kui isikule on mõistetud karistusena rahaträhv suurusega alla 50 trahviühiku, välja arvatud juhul, kui füüsiline isik on korduvalt toime pannud väärteost või kui lisaks rahaträhvile on isikule mõistetud lisakaristus.

(4) Kui päringu teeb isik enda kohta või kui registrist päringu tegijaks on käesoleva seaduse § 19 lõikes 1 nimetatud isik või registri arhiivist päringu tegijaks on käesoleva seaduse § 20 lõikes 1 nimetatud isik, märgitakse registri väljavõttes kõik käesoleva seaduse §-s 12 nimetatud andmed.

(5) Isiku päringu alusel esitatavas väljavõttes märgitakse isiku soovil ka käesoleva seaduse § 10 lõikes 2 nimetatud andmed tema kohta tehtud päringu aja ning päringu teinud isiku kohta.

(6) Registri väljavõttena paber kandjal käsitatakse andmete väljatrükki, mis on kinnitatud käesoleva seaduse § 17 lõikes 4 sätestatud korras.

§ 19. Õigus saada registrist alaealise isiku andmeid

(1) Õigus saada registrist käesoleva seaduse § 12 lõigetes 1–4 nimetatud andmeid alaealise isiku kohta on:

- 1) alaealise isiku seaduslikul esindajal esindatava alaealise isiku kohta;
- 2) kohtul menetluses oleva kohtuasja arutamiseks ja läbivaatamiseks;
- 3) uurimisasutusel menetluses oleva kriminaalasjaga seoses;
- 4) kohtuvälisel menetlejal menetluses oleva väärtetoasja lahendamiseks;
- 5) valitsusasutusel ja kohaliku omavalitsuse asutusel seadusega või seaduse alusel antud õigusaktiga sätestatud ülesannete täitmiseks;
- 6) Vabariigi Presidendi Kantseleil seadusega sätestatud ülesannete täitmiseks;
- 7) kohtu registriosakonnal õiguspärase registrikande tegemiseks;
- 8) tööandjal isiku tööle võtmisel isiku seadusega sätestatud nõuetele vastavuse kontrollimiseks;
- 9) välisriigi asutusel Euroopa Liidu õigusakti või välislepingu alusel;
- 10) notaril tõestamistoimingut taotleva isiku andmete kontrollimiseks;
- 11) kriminaalhooldusametnikul talle seadusega antud ülesannete täitmiseks.

(2) Registri andmeid väljastatakse päringu alusel, milles on märgitud käesoleva seaduse § 15 lõikes 2 loetletud andmed ning viide andmete saamise õiguslikule alusele.

(3) Kui alaealise süüdistatava suhtes tehtud süüdimõistev kohtulahend on kriminaalmenetluse seadustikus sätestatud tingimustel ja korras avalikustatud, väljastatakse registrist selle kohta andmeid käesoleva seaduse §-s 18 sätestatud korras.

§ 20. Õigus saada andmeid registri arhiivist

(1) Registri arhiivis asuvaid andmeid on õigus saada:

- 1) isikul enda kohta;
- 2) alaealise isiku seaduslikul esindajal esindatava alaealise isiku kohta;
- 3) uurimisasutusel kriminaalasjas kohtueelse menetluse toimetamiseks;
- 4) Vabariigi Valitsusel, Siseministeeriumil, politseiasutusel ning Kaitsepolitseiametil kodakondsuse seaduses, välismaalaste seaduses, väljasõidukohustuse ja sissesõidukeelu seaduses ning välismaalasele rahvusvahelise kaitse andmise seaduses sätestatud menetluste läbiviimiseks;
- 5) julgeolekuasutusel riigisaladuse ja salastatud välisteabe seaduse § 32 lõike 1 punktis 8 ning lõike 2 punktides 4, 5, 7, 8, 10 ja 15 nimetatud asjaolude kontrollimiseks;
- 6) Kaitsepolitseiametil teabehanke tegemise eesmärgil ja jälitusasutusel kuritegude ennetamise ja tõkestamise kohta jälitustoiminguga teabe kogumise eesmärgil;
- 7) prokuratuuril kriminaalmenetluse läbiviimise ning jälitustoimingu planeerimise eesmärgil;
- 8) vanglateenistusel vanglaametniku erialale õppima asuva isiku või vanglaametniku erialal õppiva isiku seaduse nõuetele vastavuse kontrollimise ning kinnipeetava kriminogeensete riskide hindamise eesmärgil;
- 9) tööandjal isiku võtmisel alaealise isikuga seotud tööle või teenistusse või õigustatud isikul alaealistele teenuse osutamiseks tegevusloa andmisel seadusega sätestatud nõuetele vastavuse kontrollimiseks;
- 10) tööandjal käesoleva seaduse § 5 lõike 2 punktides 3–5 nimetatud juhtudel isiku tööle või teenistusse võtmisel seadusega sätestatud nõuetele vastavuse kontrollimiseks;
- 11) Põllumajanduse Registrate ja Informatsiooni Ametil Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seaduse § 2 lõikes 1 ja kalandusturu korraldamise seaduse § 2 lõikes 1 nimetatud abinõude rakendamise ning eelnimetatud seaduste alusel riikliku järelevalve teostamise eesmärgil.

(2) Registri arhiivis asuvaid andmeid väljastatakse päringu alusel, milles on märgitud käesoleva seaduse § 15 lõikes 2 loetletud andmed ning viide andmete saamise õiguslikule alusele.

§ 21. Registri ja registri arhiivi andmete väljastamine teadusliku ja statistilise töö eesmärgil

(1) Registri ja registri arhiivi andmeid väljastatakse teadusliku või statistilise töö eesmärgil isikuandmete kaitse seaduse §-s 16 sätestatud tingimustel.

(2) Registri andmete väljastamiseks käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud eesmärgil tuleb registri volitatud töötlejale esitada kirjalik taotlus, milles on märgitud:

- 1) töö eesmärk ja kasutatavate andmete iseloom;
- 2) isiku poolt registrist taotletavad andmed;
- 3) mis eesmärgil ja millisel õiguslikul alusel andmeid soovitakse;
- 4) taotleja nimi ja aadress;
- 5) taotleja allkiri.

(3) Kui isikuandmete kaitse seaduse § 16 kohaselt on nõutav Andmekaitse Inspektsiooni eelnev luba, lisatakse see registrile esitatava taotluse juurde.

§ 22. Registrateate väljastamine välisriiki

(1) Registrateadet võib välisriiki väljastada Euroopa Liidu õigusakti või välislepinguga sätestatud juhtudel ja korras.

(2) Registrile esitatud välisriigi taotlus registrateate saamiseks ja selle lisad tuleb esitada eesti keeles või Euroopa Liidu õigusakti või välislepinguga sätestatud juhtudel muus keeles.

§ 23. Registri ja registri arhiivi andmete väljastamise eest tasumise kord

(1) Registrist ja registri arhiivist andmete kohta elektrooniliste päringute tegemine on tasuline. [Justiitsminister kehtestab määruse](#) gasumäärad kuni 4 eurot ühe päringu kohta.

(2) Elektroonilise päringu tasu maksmisest on vabastatud isik enda ja teda volitanud isiku kohta päringu tegemisel ning käesoleva seaduse § 19 lõikes 1 ja § 20 lõike 1 punktides 3–11 nimetatud isikud.

(3) Registrateate väljastamisel paber kandjal tuleb tasuda riigilõivu riigilõivuseaduses sätestatud määras.

(4) Isikul on õigus saada registrist ja arhiivist oma andmeid ja seaduslikul esindajal esindatava alaealise isiku andmeid paber kandjal registrateatega tasuta üks kord aastas. Järgmiste päringute korral tuleb tasuda riigilõivu.

(5) Riigilõivu tagastatakse, kui registri volitatud töötleja teeb otsuse keelduda andmete väljastamisest.

(6) Riigilõivu tasumisest on vabastatud käesoleva seaduse § 19 lõike 1 punktides 2–11 nimetatud isikud karistusregistrist ja § 20 lõike 1 punktides 3–11 nimetatud isikud karistusregistri arhiivist andmete väljastamise eest.

4. peatükk

Registrisse kantud karistusandmete kustutamine

§ 24. Registrisse kantud karistusandmete kustutamise tähtajad

(1) Karistusandmed kustutatakse registrist ja kantakse üle arhiivi, kui:

- 1) väärteo eest mõistetud või määratud rahatrahvi tasumisest, aresti kandmisest või üldkasuliku töö sooritamist on möödunud üks aasta;
- 2) maksukorralduse seaduses või maksuseaduses sätestatud väärteo eest mõistetud või määratud rahatrahvi tasumisest või aresti täitmisest on möödunud kaks aastat;
- 3) isiku suhtes psühhiaatrilise sundravi lõpetamisest või nooremale kui kaheksateistaastasele isikule mõjutusvahendi kohaldamise lõpetamisest on möödunud kaks aastat;
- 4) isiku suhtes sõltuvusravi kohaldamise lõpetamisest on möödunud kaks aastat;
- 5) kuriteo eest mõistetud rahalise karistuse ja sundlõpetamise otsuse täitmisest on möödunud kolm aastat;
- 6) tähtajalisest vangistusest või rahalisest karistusest tingimisi vabastamise korral määratud katseaja lõppemisest on möödunud kolm aastat;
- 7) üldkasuliku töö sooritamist on möödunud kolm aastat;
- 8) kuni kolmeaastase vangistuse ärakandmisest on möödunud viis aastat;
- 9) kolme- kuni kahekümneaastase vangistuse ärakandmisest on möödunud kümme aastat;
- 10) üle kahekümneaastase vangistuse ärakandmisest on möödunud viisteist aastat;
- 11) otsuse täitmine on aegunud vastavalt karistusseadustiku §-le 82;
- 12) isik on surnud;
- 13) juriidiline isik on lõppenud.

(2) Lisakaristus kustutatakse registrist pärast lisakaristuse ärakandmist.

(3) Karistuse täitmisest loobumisel kustutatakse karistus registrist pärast käesoleva seaduse § 13 lõikes 1 nimetatud korras andmete esitamist.

(4) Isiku surmast teavitab registri volitatud töötlejat perekonnaseisuasutus ja juriidilise isiku lõppemisest äriregistri volitatud töötleja.

(5) Kui registrikaardilt tuleb kustutada kõik andmed, antakse kaart vastavalt arhiiviseadusele üle arhiivi, kus seda säilitatakse 50 aastat.

§ 25. Karistusandmete kustutamise tähtaja kulgemine

(1) Registrisse kantud karistusandmete kustutamise tähtaeg algab:

- 1) põhi- ja lisakaristuse ärakandmisest;
- 2) armuandmisotsuse jõustumisest.

(2) Kui isikule on mõistetud eluaegne vangistus, siis tema karistusandmeid ei kustutata, välja arvatud juhul, kui isik on eluaegsest vangistusest vabastatud või kui isik on surnud. Isiku eluaegsest vangistusest vabastamise korral arvutatakse tema karistusandmete kustutamise tähtaega tegelikult kantud karistusest lähtudes. Kui isikule on määratud katseaeg, algab karistusandmete kustutamise tähtaeg katseaja lõppemisest.

(3) Kui süüdimõistetud isik on saadetud karistust kandma enne katseaja möödumist, kustutatakse tema karistusandmed, kui karistuse kandmiselt vabanemise päevast on möödunud üldkorras arvutatav kustutamistähtaeg.

(4) Kui isik on karistusest vabastatud enne tähtaega või kui karistus on asendatud teist liiki karistusega, siis arvutatakse tema karistusandmete kustutamise tähtaega tegelikult kantud karistusest lähtudes.

(5) Kui isik paneb enne karistusandmete kustutamise tähtaja möödumist toime uue kuriteo, siis eelmise kuriteo eest mõistetud karistuse andmete kustutamise tähtaja kulgemine katkeb. Tähtaega arvutatakse viimase kuriteo eest mõistetud põhi- ja lisakaristuse ärakandmisest kõigi kuritegude eest.

(6) Kui isik paneb enne karistusandmete kustutamise tähtaja möödumist toime uue väärteo, siis eelmise väärteo eest mõistetud karistuse andmete kustutamise tähtaja kulgemine katkeb. Tähtaega arvutatakse viimase väärteo eest mõistetud põhi- ja lisakaristuse ärakandmisest kõigi väärtegude eest.

§ 26. Vabariigi Presidendi armuandmisotsuse alusel karistusandmete kustutamise tähtaeg

(1) Vabariigi Presidendi armuandmisotsuse alusel karistuse kandmisest vabastamise korral arvutatakse karistusandmete kustutamise tähtaega tegelikult kantud karistusest lähtudes kuni armuandmisotsuseni.

(2) Vabariigi Presidendi armuandmisotsuse alusel karistuse kergendamise korral arvutatakse karistusandmete kustutamise tähtaega tegelikult kantud karistusest lähtudes.

§ 27. Välisriigi kohtus süüdi mõistetud isiku karistusandmete kustutamine

Välisriigi kohtus süüdi mõistetud Eesti kodaniku või Eestis elamisloaga või elamisõigust omava välismaalase või Eestis registreeritud juriidilise isiku karistusandmed kustutatakse karistusregistrist vastavalt käesoleva seaduse § 24 lõikes 1 nimetatud tähtaegadele, kui Euroopa Liidu õigusakti või välislepinguga ei sätestata teisiti.

§ 28. Isikuandmete avalikustamise lõpetamine

Pärast isiku karistusandmete kustutamist registrist asendatakse avalikustatud kohtulahendites või muudes registrisse kandmise aluseks olnud ametnike avalikustatud otsustes isiku nimi initsiaalide või tähemärgiga. Isiku nime ei asendata, kui isik on süüdi mõistetud karistusseadustiku §-s 89–93, 95–112 või 114, § 133 lõikes 2, § 134 lõikes 2, §-s 135, 141 või 142, § 143 lõikes 2, § 143¹ lõike 2 punktis 1, §-s 144–146, 175–179, 184, 185, 187, 237, 255, 256, 268, 394, 403–405, 414, 415 või 418 sätestatud süüte toimepanemise eest.

5. peatükk

Euroopa Liidu karistusregistrite infosüsteem

§ 29. Karistusandmete vahetamine Euroopa Liidu liikmesriigiga

(1) Liikmesriikide vahelise andmete vahetamise Eesti keskasutuseks on Justiitsministeerium.

(2) Justiitsministeerium edastab Euroopa Liidu liikmesriigi kodaniku suhtes kriminaalasjas tehtud süüdimõistva kohtuotsuse kohta andmed süüdimõistetud isiku kodakondsusjärgsele liikmesriigile või liikmesriigile, kus on isiku alaline elukoht. Andmed kohtuotsuse kohta, samuti hilisemad muudatused andmetes edastatakse viivitamata.

(3) Andmete vahetamine Euroopa Liidu liikmesriigiga toimub Euroopa Liidu karistusregistrite infosüsteemi vahendusel.

§ 30. Päringu tegemine teise liikmesriigi registrist ja vastamine teisest liikmesriigist esitatud päringule

(1) Justiitsministeeriumil on õigus esitada päring teise liikmesriigi keskasutusele karistusregistris sisalduvate andmete kohta, kui andmeid soovib:

- 1) isik enda kohta;
- 2) alaealise isiku seaduslik esindaja esindatava alaealise isiku kohta;
- 3) kohus menetluses oleva kohtuasja arutamiseks ja läbivaatamiseks;
- 4) uurimisasutus menetluses oleva kriminaalasjaga seoses;
- 5) kohtuväline menetleja menetluses oleva väärteoasja lahendamiseks;

- 6) valitsusasutus ja kohaliku omavalitsuse asutus seadusega või seaduse alusel antud õigusaktiga sätestatud ülesannete täitmiseks;
- 7) Vabariigi Presidendi Kantseleil seadusega sätestatud ülesannete täitmiseks;
- 8) kohtu registriosakond õiguspärase registrikande tegemiseks;
- 9) töandaja isiku tööle või teenistusse võtmisel isiku seadusega sätestatud nõuetele vastavuse kontrollimiseks;
- 10) notar tõestamistoimingut taotleva isiku andmete kontrollimiseks;
- 11) kriminaalhooldusametnik talle seadusega antud ülesannete täitmiseks.

(2) Teise liikmesriigi keskasutuse päringu korral edastab Justiitsministeerium süüdimõistva kohtuotsuse koopia ja käesoleva seaduse §-s 32 nimetatud andmed, kui päringule vastamine on kooskõlas käesoleva seadusega.

(3) Päringu tegemisel teise liikmesriigi keskasutusele edastab Justiitsministeerium päringu kolme tööpäeva jooksul selle saamisest arvates, välja arvatud juhul, kui selles on puudusi, mis takistavad päringu edastamist. Sellisel juhul tagastatakse päring selle esitajale puuduste kõrvaldamiseks.

(4) Päringu tegemiseks ja päringule vastamiseks kasutatakse nõukogu 2009. aasta 26. veebruari raamotsuse 2009/315/JSK, mis käsitleb karistusregistrite andmete vahetamise liikmesriikidevahelist korraldust ja andmete sisu (ELT L 93, 7.04.2009, lk 23–32), lisas toodud vormi.

(5) Päringu saamisel on Eesti keskasutus kohustatud sellele vastama kümne tööpäeva jooksul. Kui päringu aluseks on isiku soov saada registrist andmeid enda kohta, on keskasutus kohustatud sellele vastama 20 tööpäeva jooksul.

§ 31. Isikuandmete kasutamise piirangud

(1) Karistusandmete edastamisel teisele liikmesriigile võib keskasutus seada tingimuseks nende edasise kasutamise üksnes kriminaalmenetluse eesmärgil.

(2) Kui süüdimõistva kohtuotsuse teinud teine liikmesriik seab andmete edastamise tingimuseks nende edasise kasutamise üksnes kriminaalmenetluse eesmärgil, ei ole andmete väljastamine teisele liikmesriigile muul eesmärgil lubatud.

(3) Kriminaalmenetluse raames teisest liikmesriigist päringu alusel saadud andmeid on lubatud kasutada üksnes päringu aluseks olnud kriminaalmenetluse eesmärgil. Muul alusel tehtud päringuga saadud andmeid on lubatud kasutada üksnes päringu aluseks olnud eesmärgil ning andmed edastanud liikmesriigi määratud ulatuses.

(4) Teisest liikmesriigist päringu alusel saadud andmeid on lubatud kasutada muul kui päringu aluseks olnud eesmärgil, kui see on vajalik avalikku korda või julgeolekut ähvardava ohu tõrjumiseks.

§ 32. Andmete esitamine teisele liikmesriigile

Päringu saamisel edastab keskasutus teise liikmesriigi keskasutusele järgmised andmed:

- 1) andmed süüdimõistetud isiku kohta (kõik ees- ja perekonnanimed, sünniaeg, sünnikoht (linn ja riik), sugu, kodakondsus ning olemasolu korral eelmine nimi või varasemad nimed);
- 2) andmed süüdimõistva kohtuotsuse kohta (süüdimõistva kohtuotsuse tegemise kuupäev, kohtu nimi, otsuse jõustumise kuupäev);
- 3) andmed kuriteo kohta, mille eest isik süüdi mõisteti (kuriteo toimepanemise kuupäev ja nimetus või kvalifikatsioon ning viide kohaldatavatele õigusnormidele);
- 4) andmed süüdimõistva kohtuotsuse sisu kohta (põhikaristus ja lisakaristused, muud mõjutusvahendid ja karistuse täitmist muutvad hilisemad otsused);
- 5) muud andmed süüdimõistva kohtuotsuse kohta, kui need on kantud karistusregistrisse.

6. peatükk

Järelevalve karistusandmete töötlemise üle

§ 33. Järelevalve

(1) Käesoleva seaduse ja selle alusel kehtestatud õigusaktide nõuete järgimist kontrollib vastavalt isikuandmete kaitse seadusele Andmekaitse Inspeksioon (edaspidi *inspeksioon*).

(2) Kui isik leiab, et karistusandmete töötlemisel on rikutud tema õigusi või piiratud tema vabadusi, on tal õigus pöörduda registri vastutava töötleja, inspeksiooni või kohtu poole.

§ 34. Ebaõigete andmete parandamine ja sellest teavitamine

(1) Ebaõiged andmed suletakse ja parandatakse registri volitatud töötleja poolt andmete esitaja taotluse, registri vastutava töötleja või inspeksiooni ettekirjutuse või kohtu määruse alusel.

(2) Registri volitatud töötleja on kohustatud andmete parandamisest viivitamata teavitama puudutatud isikuid.

(3) Inspektsioon on kohustatud kontrollima ebaõigete andmete parandamist.

7. peatükk

Seaduse rakendamine

§ 35. Karistusandmete kustutamise tähtaja kulgemise erisused

(1) Käesoleva seaduse § 25 lõigetes 5 ja 6 sätestatud tähtaja kulgemise arvestus kehtib alates käesoleva seaduse jõustumisest.

(2) Käesoleva seaduse § 25 lõikeid 5 ja 6 ei kohaldata isiku suhtes, kelle karistusandmete kustutamise tähtaja kulgemine on katkenud enne käesoleva seaduse jõustumist ja kellel on registris kehtiv karistus.

§ 36. Enne karistusseadustiku jõustumist toimepandud kuriteod

Karistusregistri teatise väljastamise korral alaealise isiku seaduslikule esindajale või tööandjale või alaealistele teenuse osutamiseks tegevusluba andma õigustatud isikule on karistusseadustiku alusel kvalifitseeritud tegudega võrdsustatud enne karistusseadustiku jõustumist toimepandud teod, mis on kvalifitseeritud kriminaalkoodeksi § 115 lõike 2 punktis 3 ja § 115 lõikes 3, § 115¹ lõikes 2, §-des 116 ja 117, § 118 lõikes 2, §-des 200, 200³ ja 202 ning § 202⁶ lõike 3 punktis 2, ning välisriigis toimepandud samaväärsed kuriteod.

§ 37. Karistusregistri üleviimisega seotud rakendussätted

(1) Karistusregistri pidamisega seotud ülesanded, õigused, kohustused, riigivara ja asjaajamine antakse üle Justiitsministeeriumi hallatavale Registrate ja Infosüsteemide Keskusele alates 2012. aasta 1. jaanuarist. Karistusregistri Siseministeeriumi valitsemisalast Justiitsministeeriumi valitsemisalasse ületoomisega kaasnevad üleandmised korraldab Vabariigi Valitsus või tema volitatud minister.

(2) Teade karistusregistri Siseministeeriumi valitsemisalast Justiitsministeeriumi valitsemisalasse üleviimise kohta ja ettepanek sõlmida pakutavatel tingimustel Registrate ja Infosüsteemide Keskusega tööleping esitatakse Politsei- ja Piirivalveameti karistusregistribüroo ametnikule kirjalikult hiljemalt 2011. aasta 15. novembril.

(3) Politsei- ja Piirivalveameti karistusregistribüroo ametnikul, kes lahkub ametniku kohalt töölepingulisele kohale Registrate ja Infosüsteemide Keskuses, säilivad vastaval töökohal töötamise ajal järgmised avaliku teenistuse seaduse alusel omandatud õigused:

- 1) säilitatakse senine töötasu, kui töötasu uuel töökohal on väiksem senisest palgast;
- 2) teenistusest vabastamise ajaks vähemalt kolmeaastase teenistusstaaziga ametnikul on töölepingu alusel töötamise ajal õigus saada kolmanda ja iga järgmise teenistusaasta eest üks päev lisapuhkust, kuid kokku mitte rohkem kui 10 kalendripäeva. Kui asutuse kollektiivlepingus nähakse ette ametnikule lisapuhkuse andmine, ei liideta käesoleva paragrahvi alusel antavat lisapuhkust kollektiivlepingu alusel antavale lisapuhkusele;
- 3) võimaldatakse õppelaenu kustutamine õppetootuste ja õppelaenu seaduses sätestatud tingimustel;
- 4) kuni 2018. aasta 1. jaanuarini töölepingu alusel töötatud aeg arvatakse teenistusstaazi hulka pensioni suurendamisel avaliku teenistuse seaduse § 57 lõike 2 alusel.

(4) Oma nõusolekust sõlmida tööleping teatab ametnik Registrate ja Infosüsteemide Keskuse juhile viimase määratud tähtaja jooksul, mis ei või olla lühem kui kaks nädalat käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud teate saamise päevast arvates. Kui ametnik ei ole nimetatud tähtaja jooksul oma nõusolekust teatanud, loetakse ta mittenõustunuks.

(5) Tähtaegselt töölepingu sõlmimiseks nõusoleku andnud endisele ametnikule ei maksta tema teenistusest vabastamisel avaliku teenistuse seaduse § 131 lõikes 1 sätestatud hüvitust.

§ 38. Eesti Vabariigi lastekaitse seaduse muutmise

Eesti Vabariigi lastekaitse seaduse (RT 1992, 28, 370; RT I 2010, 41, 240) § 33 lõikest 2 jäetakse välja tekstiosa „§ 17 lõike 1 punkti 16”.

§ 39. Riigilõivuseaduse muutmise

Riigilõivuseaduses (RT I, 06.01.2011, 29) tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahv 39 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 39. Karistusregistri toiming eest riigilõivu tasumisest vabastamine

(1) Isikul on õigus saada karistusregistrist ja karistusregistri arhiivist andmeid enda kohta ning alaealise isiku seaduslikul esindajal alaealise isiku kohta paber kandjal teatega üks kord aastas riigilõivu tasumata.

(2) Riigilõivu tasumisest on vabastatud karistusregistri seaduse § 19 lõike 1 punktides 2–11 nimetatud isikud karistusregistrist ja § 20 lõike 1 punktides 3–11 nimetatud isikud karistusregistri arhiivist andmete väljastamise eest.”;

2) seaduse 5. peatüki 3. jagu täiendatakse 2. jaotisega järgmises sõnastuses:

„2. jaotis